

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. gegužės 6 d. Nr. FA-P-30-1-43
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant 2012-10-15 pavedimą Nr. P-30-1-16

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Laimutė Švagždienė (grupės vadovė)
Inga Trepšienė

Auditas pradėtas 2012-10-15
Auditas baigtas 2013-05-06

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo	5
2. Dėl valstybės valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	5
3. Rekomendacijos	6
Priedai	8

IŽANGA

Ši valstybinio audito ataskaita yra Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto valstybinio finansinio (teisėtumo) audito „Valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“ ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Šiaulių rajono savivaldybė, adresas: Vilniaus g. 263, Šiauliai.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Algimantas Gaubas, savivaldybės administracijai – Kęstutis Lukšas, Finansų skyriui – Rita Balčiuvienė.

Savivaldybės taryba yra atsakinga už valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų paskirstymą pagal Lietuvos Respublikos Seimo, valstybės institucijų / įstaigų patvirtintas sumas ir už savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Savivaldybės meras vadovauja savivaldybės tarybai ir yra savivaldybės vadovas.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, jos ūkinę ir finansinę veiklą, turto administravimą ir įstatymų nustatyta tvarka atsako už valstybės institucijų / įstaigų savivaldybės administracijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą.

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai yra atsakingi už savivaldybės biudžeto lėšų ir jiems perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome, ar savivaldybėje visais reikšmingais atžvilgiais valstybės biudžeto lėšos buvo naudojamos, o valstybės turtas (valdomas patikėjimo teise ir valstybinės žemės sklypai, gauti pagal panaudą) valdomas, naudojamas ir disponuojama juo taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai.

Savivaldybė 2012 m. gavo iš viso 80274,2 tūkst. Lt valstybės lėšų (žr. 1 priedą).

Savivaldybė 2012 m. pabaigoje patikėjimo teise valdė valstybės turto už 56573,9 tūkst. Lt (likutine verte), o panaudos pagrindais – 142 vnt. valstybinės žemės sklypų (žr. 2 priedą).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) 4100-ąjį standartą.

Audito metu surinkome pakankamus ir tinkamus įrodymus, kuriais pagrindėme valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Audito planavimo etape atlikę skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras ir įvertinę reikšmingo iškraipymo riziką, kontrolės aplinką ir kontrolės priemones, savivaldybėje pagrindines audito procedūras atlikome didžiausios rizikos – valstybės biudžeto lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti, socialinei paramai (įskaitant socialines išmokas ir kompensacijas), teikti, valstybės investicijų programoje numatytiems projektams ir kitoms savivaldybės vykdomoms programoms (įskaitant valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas) finansuoti bei valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo srityse. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Vertindami, kaip savivaldybėje laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų, numatytų atitinkamai audito sričiai, atsižvelgėme į jų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus nesilaikymo padarinius.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktu darbu naudojomės vertindami valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą. Vykdydama su Valstybės kontrole pasirašytą bendradarbiavimo susitarimą¹, tarnyba savivaldybės administracijoje ir švietimo įstaigose vertino 2012 m. valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo teisėtumą. Tarnyba Valstybės kontrolei pateikė audito dokumentus ir informaciją apie audito rezultatus, kad reikšmingų neatitikimų mokinio krepšelio srityje nenustatė.

¹ Valstybės kontrolės ir Šiaulių r. savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos bendradarbiavimo susitarimas, 2012-07-20 Nr. BS-28.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo

Savivaldybėje, įvertinę valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą, reikšmingų neatitikimų nenustatėme.

2. Dėl valstybės valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

Vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu², savivaldybė turto perdavimo ir priėmimo aktu³ iš Šiaulių apskrities viršininko administracijos perėmė valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausančią ilgalaikį turtą – elektros tiekimo linijas ir pastotes. 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis jų likutinė vertė buvo 298 tūkst. Lt. Savivaldybės administracija šio valstybės turto savo funkcijoms atlikti nenaudoja, juo neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė – AB LESTO pagal 2000 metais sudarytas panaudos sutartis⁴.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁵ 13 str.⁶ energetikos įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali būti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas, todėl įmonė negali neatlygintinai naudotis šiuo valstybės turtu. Įstatymo 8¹ str.⁷ įtvirtinti efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principai numato, kad valstybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo siekiant maksimalios naudos visuomenei, racionaliai tvarkomas, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų nustatyta tvarka.

Energetikos įstatymo 37 str. 1 d.⁸, įsigaliojusioje nuo 2012 m. sausio 1 d., nustatyta, kad valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios bendrai naudojami energetikos objektai, sodininkų bendrijoms ir (ar) kitiems asmenims nuosavybės teise priklausančios bendrai naudojami energetikos objektai, skirti energijai perduoti ir (ar) skirstyti, įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo, gali būti perduoti energetikos įmonei už kainą, nustatomą šalių susitarimu atsižvelgiant į nepriklausomo vertintojo nustatytą bendrai naudojamų energetikos objektų vertę sutarties sudarymo metu, vadovaujantis turto ir verslo vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais. Galimybė perduoti energetikos įmonei valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-12 nutarimas Nr. 884 „Dėl turto perdavimo“.

³ Turto priėmimo perdavimo aktas, 2002-07-02 Nr. 6.

⁴ Iš viso sudaryta 17 sutarčių, kurių šalys – Šiaulių r. žemės ūkio skyrius ir AB „Lietuvos energija“ Šiaulių elektros tinklų filialas.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

⁶ Ten pat, 2006-07-18 Nr. X-771 redakcija.

⁷ Ten pat, 2006-07-18 Nr. X-771 redakcija.

⁸ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2011-12-22 Nr. XI-1888 redakcija).

buvo numatyta ir ankstesnėje Energetikos įstatymo redakcijoje (28 str. 1 ir 2 d., galiojusioje nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.⁹).

Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių energetikos objektų pardavimo tvarka nustatyta šio įstatymo 37 str. 2 d., o objektų išpirkimo procedūros nustatytos energetikos ministro įsakymu¹⁰ patvirtintame Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų elektros energetikos objektų, skirtų elektros energijai perduoti ir (ar) skirstyti, išpirkimo ar eksploatavimo tvarkos apraše.

Taigi, savivaldybė turi galimybę parduoti valstybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus, tačiau iki šiol energetikos įmonei nepateikė prašymo ir kitų apraše nurodytų dokumentų dėl energetikos objektų išpirkimo, nesikreipė į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl jų techninės būklės nustatymo ir į turto vertintojus dėl kainos nustatymo.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomu valstybės turtu (elektros tiekimo linijomis ir pastotėmis), kurio likutinė vertė 298 tūkst. Lt, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, neatlygintinai naudojasi energetikos įmone – AB LESTO. Įmonė nepriskiriama subjektams, kurie gali būti neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas.

Valdant valstybės turtą nesilaikoma Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų racionalumo, efektyvumo ir viešosios teisės principų, nes turtu neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė, kuriai Energetikos įstatymo nustatyta tvarka galima parduoti šį turtą.

3. Rekomendacijos

Pažymėtina, kad savivaldybės administracija geranoriškai reagavo į auditorių žodžiu pateiktus pastebėjimus ir audito metu įgyvendino auditorių pateiktas rekomendacijas:

- Suderinusi panaudos pagrindais valdomų valstybinės žemės sklypų sutarčių sąrašą su Nacionalinės žemės tarnybos duomenų baze, audito metu buhalterinėje apskaitoje užregistravo dvidešimt tris valstybinės žemės sklypus ir iš apskaitos išregistravo šešis valstybinės žemės sklypus.
- Nekilnojamojo turto registre užregistravo trylika valstybinės žemės panaudos sutarčių¹¹, sudarytų tarp Šiaulių apskrities viršininko administracijos ir Šiaulių rajono savivaldybės.
- Sugrąžino į valstybės biudžetą¹² ne pagal paskirtį panaudotas 3,1 tūkst. Lt socialinės paramos administravimui skirtas lėšas.

⁹Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2008-11-06 įstatymo Nr. X-1767 redakcija).

¹⁰Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-12-09 įsakymas Nr. 1-243.

¹¹Valstybinės žemės panaudos sutartys: 2008-11-27 Nr. K91/08-1515, K91/08-1527, K91/08-1525, K91/08-1522, K91/08-1517, K91/08-1524, K91/08-1516, K91/08-1521, K91/08-1519, K91/08-1520, K91/08-1523, K91/08-1518, K91/08-1526.

¹²Mokėjimo dokumentas, 2013-04-05 Nr. 467A.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, savivaldybės administracijai rekomenduojame spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų ir pastočių) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Laimutė Švagždienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šiaulių rajono savivaldybėje
atlikto valstybinio finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Šiaulių r. savivaldybei skirtos ir panaudotos valstybės biudžeto lėšos, tūkst. Lt

Valstybės institucija/ įstaiga, skirianti lėšas	Specialioji tikslinė dotacija	Kitos valstybės biudžeto lėšos	Patvirtinta	Gauta	Panaudota	Grąžinta nepanaudotų
1	2	3	4	5	6	7
Valstybės biudžeto lėšos, iš viso:			72044,1	80274,2	79988,7	285,5
iš jų:						
- specialioji tikslinė dotacija			47172,1	47277,3	47119,8	157,5
- kitos valstybės biudžeto lėšos			24872,0	32996,9	32868,9	128,0
Švietimo ir mokslo ministerija	Mokinio krepšeliui finansuoti	x	26747,9	26810,5	26805,5	5,0
	- iš jų – gauta iš kitų ir pervesta kitoms savivaldybėms	x	x	62,6	38,6	x
		moksleivių dainų šventei, sporto aikštynams, ikimokykliniam ugdymui	11,7	11,7	9,4	2,3
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialinėms išmokoms, socialinei paramai ir paslaugoms, vaikų ir jaunimo teisių apsaugai, darbo rinkos politikos priemonėms	x	16240,5	16283,1	16130,7	152,4
	x	Išmokoms vaikams, šalpos išmokoms, transporto išlaidų kompensacijoms, socialinį darbą dirbantiems darbuotojams, vietos savivaldos programoms, savivaldybių socialiniam būstui plėtoti ir kt.	20555,0	20629,7	20509,2	120,5
Neįgaliųjų reikalų departamentas	x	Socialinės reabilitacijos paslaugoms neįgaliesiems, būstų pritaikymui neįgaliesiems ir kt.	211,5	208,4	208,3	0,1
Vidaus reikalų ministerija	Gyventojų registrui, deklaravimui, priešgaisrinei ir civilinei saugai	x	954,6	954,6	954,6	0,0
Žemės ūkio ministerija	Žemės ūkio, valstybės turto valdymo funkcijoms ir melioracijai	x	985,6	985,6	985,5	0,1
Teisingumo ministerija	Civilinės būklės aktams registruoti ir teisinei pagalbai teikti	x	136,0	136,0	136,0	0,0

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	Archyviniams dokumentams tvarkyti	x	105,5	105,5	105,5	0,0
Kultūros ministerija	Valstybinės kalbos vartojimo kontrolei	x	25,3	25,3	25,3	0,0
	x	Savivaldybės vykdomiems projektams	29,0	29,0	29,0	0,0
Krašto apsaugos ministerija	Dalyvavimui rengiant ir vykdant mobilizaciją	x	23,7	23,7	23,7	0,0
Konkurencijos tarnyba	Duomenims suteiktos valstybės pagalbos registru	x	2,0	2,0	2,0	0,0
Finansų ministerija	Perduotoms iš apskričių įstaigoms išlaikyti	x	1336,0	1336,0	1336,0	0,0
Aplinkos ministerija	x	Padangų utilizavimui	4,9	4,8	4,8	0,0
PSDF (Valstybinė ligonių kasa)	x	Sveikatos priežiūrai mokyklose ir visuomenės sveikatos rėmimo programai	176,2	176,2	171,1	5,1
Žemės ūkio ministerija	Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams įgyvendinti	x	315,0	315,0	315,0	0,0
Kultūros ministerija	„	x	300,0	300,0	300,0	0,0
Susisiekimo ministerija	x	Skaitmeninės televizijos priėmimo įrangai įsigyti	172,2	99,3	99,3	0,0
	x	Kelių priežiūros ir plėtros programai	3711,5	3711,0	3711,0	0,0
ES struktūrinių fondų lėšos*	x	2012 m. vykdomiems projektams finansuoti (projektų skaičius – 23 vnt.)	x	8111,2	8111,2	x
		Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra	x	15,6	15,6	x

* Savivaldybės pateikti duomenys

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šiaulių rajono savivaldybėje
atlikto valstybinio finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
2 priedas

Šiaulių rajono savivaldybės valdomas valstybės turtas

Eil. Nr.	Valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise (likutine verte), tūkst. Lt			Valstybės turtas, valdomas pagal panaudą (valstybinės žemės sklypai), vnt.		
	Pavadinimas	2011-12-31	2012-12-31	2012 m. I pusmetis		2012-12-31
				Savivaldybės pateikta informacija	Nacionalinės žemės tarnybos informacija	
	Iš viso:	58901,3	56573,9	120	131	142
1.	Pastatai	66,4	65,6	x	x	x
2.	Statiniai	58378,3	56115,4	x	x	x
3.	Kitas kilnojamasis ilgalaikis turtas	213,2	144,3	x	x	x
4.	Žemė	x	x	x	x	x
5.	Nematerialusis turtas	0	0	x	x	x
6.	Nebaigta statyba	224,0	228,6	x	x	x
7.	Atsargos	19,4	20,0	x	x	x

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šiaulių rajono savivaldybėje
atlikto valstybinio finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
3 priedas

Rekomendacijos įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų ir pastochių) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.	Šiaulių rajono savivaldybės administracijai	1. Prašymo dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų ir pastochių) pardavimo pateikimas AB LESTO. 2. Kreipimosi pateikimas Valstybinei energetikos inspekcijai (toliau- Inspekcija) dėl elektros energetikos objekto techninės būklės nustatymo. 3. Inspekcijos išvadoje nurodytų trūkumų pašalinimas. 4. Turto vertinimo paslaugos pirkimas ir turto įvertinimas. 5. LR Vyriausybės nutarimo projekto rengimo, derinimo procedūros	2013m. gegužės mėn. 2013m. birželio mėn. 2013m. rugsėjo – spalio mėn. 2013m. lapkričio-2014m.sausio mėn. 2014m. sausio – spalio mėn.
Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, kontaktai Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus vedėjo pavaduotojas Alvydas Žirgulis, tel. (8-41) 59 66 64 el. paštas alvydas.zirgulis@siauliai-r.sav.lt				